

Politikoje

Lietuvos Respublikos Prezidentas

2006 m. birželio 23 d. Prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo Anykščiuose vykusioje „Santaros-Šviesos“ federacijos konferencijoje „Santara-Šviesa“: žvilgsnis iš vidaus, žvilgsnis iš šalies“.

2006 m. liepos 1 d. šalies vadovas aplankė Maironio lituanistinę mokyklą Čikagoje. Kalbėdamas apie išeivijos mokyklų svarbą Prezidentas pabrėžė, kad šios mokyklos išugdė ir lietuviška dvasia subrandino naują kartą. „Patriotizmo stiprinimo ir laisvės idealai nepraranda prasmės ir dabar. Jūsų misija išlieka ta pati – išlaikyti lietuviškumą, kuri būtų ryšys su Lietuva“, – sakė Prezidentas V. Adamkus.

2006 m. liepos 2 d. Prezidentas Valdas Adamkus stebėjo Čikagoje vykusį VIII Lietuvių dainų šventės atidarymą ir pasveikino į iškilmes susirinkusius lietuvius iš JAV, Kanados, Lietuvos ir kitų valstybių.

2006 m. rugpjūčio 7 d. Prezidentas dalyvavo Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) XII Seimo atidarymo iškilmėse. Šalies vadovas atkreipė dėmesį, kad šiuo metu Pasaulio lietuvių bendruomenei kyla naujas iššūkis, – integruoti pastaraisiais metais iš Lietuvos išvykusį gausų būrį tautiečių. „Esu įsitikinęs, kad Pasaulio lietuvių bendruomenė iškylan-

čius naujus iššūkius sugebės priimti ir globalioje visuomenėje išliks stipria, visų kraštų lietuvius jungiančia bei vienijančia bendruomenė“, – sakė valstybės vadovas. Prezidentas atkreipė dėmesį, kad vienas svarbiausių tautiškumo ir žmogaus savitumo bruožų yra kalba. Šalies vadovas akcentavo būtinybę siekti, kad užsienio lietuvių švietimas taptų tikruoju valstybiniu prioritetu ir užduotimi. „Pasaulio lietuviai yra neatskiriama tautos dalis. Žinokite, supraskite – Jūs rūpите ir esate labai reikalingi Lietuvai. Jūsų istorija – tai visų mūsų istorija. Pasaulio Lietuva – tai ir Lietuvos, ir užsienio lietuvių kultūrinės veiklos visuma“, – sakė Prezidentas Valdas Adamkus.

2006 m. rugpjūčio 11 d. Prezidentas Valdas Adamkus susitiko su naująja Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininke Regina Narušiene ir ankstesniu PLB vadovu Gabrieliumi Žemkalniu. Susitikimo metu buvo aptartos problemos, su kuriomis susiduria svetur gyvenantys Lietuvos piliečiai, svarstė, kaip išsaugoti emigrantų lietuviškumą. Susitikimo metu PLB pirmininkė išreiškė pageidavimą, kad prie LR Vyriausybės veikiantis Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas glaudžiau bendradarbiautų su išeivija, o užsienyje gyve-

nančių lietuvių atstovai turėtų galimybę Lietuvoje dalyvauti rengiant planus, programas dėl emigracijos, kitus projektus.

Lietuvos Respublikos Seimas

2006 m. birželio 8 d. LR Seimo nutarimu buvo nutarta pratęsti Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos veiklą. Komisijos nariais buvo patvirtinti: Irena Degutienė, Dalia Giedrimienė, Algirdas Ivanauskas, Vytautas Kamblevičius, Arminas Lydeka, Vytautas Maciūnas, Gintautas Mikolaitis, Laima Mogenienė, Angelė Nelsienė, Dalia Puškorienė, Artūras Skardžius, Dalia Teišerskytė, Ona Valiukevičiūtė, Irena Veitienė. Komisijos pirmininkais buvo paskirti Vytautas Maciūnas ir Laima Mogenienė.

2006 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija priėmė rezoliuciją, raginusią LR Vyriausybę nedelsiant priimti sprendimus, kad Lietuvos radijas ir televizija (LRT) galėtų transliuoti lietuviškas laidas JAV ir kituose kraštuose gyvenantiems lietuviams.

2006 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija priėmė rezoliuciją „Dėl vizų Lietuvos piliečiams, vykstantiems į JAV, panaikinimo“. Komisija paragino JAV lietuvių bendruomenės Krašto valdybą kreiptis į JAV Kongresą ir Administraciją informuojant apie bevizio režimo taikymo Lietuvos Respublikos piliečiams abipusę naudą, o Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrui rekomendavo aktyviai ginti Lietuvos pozicijas vykstant dialogui su JAV vadovais, kad būtų panaikintas vizų režimas.

Tą pačią dieną komisija priėmė kitą rezoliuciją „Dėl JAV ir kitų šalių lietuvių studentų stažuoti Lietuvoje“, kuria rekomendavo: „Lietuvos Respublikos Vyriausybei įpareigoti lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centrą iki 2006 m. lapkričio 1 d. išanalizuoti teisinę bazę, finansavimo šaltinius ir praktines galimybes rengti JAV ir kitų užsienio šalių

lietuvių kilmės studentų stažuotes Lietuvos aukštosiose mokyklose, jų tyrimo centruose ir laboratorijose, Lietuvos Respublikos valstybės institucijose bei privačiose bendrovėse ir suderinus su JAV lietuvių bendruomenės Krašto valdyba ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba parengti ataskaitą Vyriausybei ir Komisijai su išvadomis ir konkrečiais pasiūlymais dėl stažuoti organizavimo bei jų programų parengimo“.

2006 m. liepos 20 d. LR Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija dar kartą paragino Lietuvos Vyriausybę kuo skubiau patikslinti ir patvirtinti visuomenei SSRS okupacijos žalos apskaičiavimo duomenis, nedelsiant sudaryti derybų delegaciją ir kreiptis į Rusijos Federaciją raginant pradėti derybas. Apie tai pranešti Jungtinių Tautų Organizacijai, Europos Tarybai, Europos Sąjungai ir aktyviai siekti šių organizacijų paramos.

Tą pačią dieną komisija priėmė kreipimąsi į Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką „Dėl Lietuvos valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų veiklos užsienio lietuvių klausimais“, kuriuo akcentavo, kad „ilgalaikė valstybės strategija išlaikyti tautiškai sąmoningą išeiviją kuriama iš esmės nedalyvaujant užsienio lietuvių bendruomenių atstovams. Komisija reikalauja, kad strategija būtų suderinta su Pasaulio lietuvių bendruomenei (PLB) priklausančiomis LB kraštų valdybomis“. Komisija pabrėžė, kad „Tautinių mažumų ir užsienio lietuvių reikalai yra iš esmės skirtingi, todėl turi būti įsteigta atskira institucija, įgyvendinanti Lietuvos valstybės politiką išeivijos atžvilgiu, koordinuojanti veiklą ir finansavimą, siekiant išlaikyti užsienyje gyvenančių lietuvių tautinį tapatumą ir sudarant realias galimybes jiems integruotis į Lietuvos visuomenę. Šios institucijos veiklą koordinuotų taryba, sudaryta iš Pasaulio lietuvių bendruomenės, JAV lietuvių bendruomenės ir Lietuvos Respublikos valstybės institucijų delegaluotų atstovų“.

Kita rezoliucija „Dėl valdovų rūmų paskirties“ komisija ragino Vyriausybę „kuo skubiau

patvirtinti Valdovų rūmų menių paskirties projektą, užtikrinant, kad ekspozicijose būtų išsamiai pristatyta Lietuvos tūkstančio metų istorija, tremtinių, partizanų, užsienio lietuvių indėlis į tautos kultūrą, nepriklausomybės atkūrimą ir valstybingumo įtvirtinimą“.

2006 m. rugsėjo 23 d. vykusiame antrajame Airijos lietuvių bendruomenės suvažiavime dalyvavo du LR Seimo nariai Vilija Aleknaitė-Abramikienė bei Julius Sabatauskas. Pastarasis atkreipė dėmesį į Airijos lietuvių pageidavimą, kad Lietuvos valdžia skirtų daugiau dėmesio lietuviškų mokyklėlių mokytojams – rengtų seminarus, kursų ne tik Airijoje, bet ir Lietuvoje.

2006 m. rugsėjo 29 d. vyko konferencija „Airijos lietuviai: naujoji Rusijos įtaka“, kurioje Seimo narė, Tarpparlamentinių ryšių su Airija grupės vadovė Vilija Aleknaitė-Abramikienė kalbėjo apie priemones, kurių turėtų imtis Lietuvos valstybė, kad neprarastų Airijoje ir kitose šalyse gyvenančių lietuvių, kurių emocinis ryšys su gimtine kol kas yra labai stiprus. Jos nuomone, pirmiausia turi atsirasti politinė valia: Seimas turėtų priimti sprendimą dėl Lietuvos nacionalinės televizijos bent vienos programos transliavimo užsieniui, visų pirma Europos ir Amerikos žemynams, kur gyvena daugiausia lietuvių ir pažadėjo imtis iniciatyvos palengvinti lietuvių vaikams, gimusiems Airijoje, pilietybės suteikimo procedūrą.

2006 m. spalio 10 d. LR Seimo narys Petras Auštrevičius spaudos konferencijos metu pasiūlė įkurti dar vieną – išeivijos klausimus kuruosiančią – ministeriją. „Mes siūlome atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu net 10 proc. šalies gyventojų įsikūrę užsienyje, svarstyti galimybę įsteigti atskirą instituciją, savotišką išeivijos reikalų ministeriją“, – spaudos konferencijoje sakė P. Auštrevičius.

2006 m. lapkričio 2 d. LR Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas susitiko su JAV lietuvių bendruomenės tarybos prezidiumo pirmininke Danguole Navickiene, kuri Lietuvos parlamento vadovui įteikė JAV lietuvių

bendruomenės tarybos rezoliucijas, kurių viena – dėl KGB archyvų atvėrimo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Institucijos prie LRV

2006 m. birželio 1–spalio 1 d. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas rengė konkursą „Lietuviai pasaulyje“. Konkurso sąlygose numatyta, kad konkurse galėjo dalyvauti kiekvienas užsienyje gyvenantis tautietis ar išeivijoje veikianti lietuvių institucija. Temų ratas nebuvo ribojamas: įamžinti galėjo būti ir kraštų bendruomenių renginiai, ir lituanistinių mokyklų veiklos, ir asmeninio gyvenimo, buitės, sporto momentai. Sulaukta šimtai nuotraukų iš Australijoje, Baltarusijoje, Estijoje, Ispanijoje, JAV, Latvijoje, Lenkijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje ir kitose pasaulio šalyse gyvenančių tautiečių.

2006 m. birželio 23–liepos 9 d. Kanadoje vykusiame XII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese (PLJK) dalyvavo, kongreso dalyvius pasveikino ir Lietuvos valstybinę politiką išeivijos atžvilgiu pristatė Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius Antanas Petrauskas. Tarpininkaujant TMID XII Kongreso reikmėms Lietuvos Respublikos Vyriausybė iš rezervo fondo skyrė 200 tūkstančių litų.

2006 m. liepos 10–12 d. vyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto konkurso Lietuvos mokytojams, dėstytojams, kultūros ir meno darbuotojams dirbti nuo 2006 m. rugsėjo 1 d. užsienio valstybių lietuvių švietimo, kultūros įstaigose, aukštųjų mokyklų lituanistikos ar baltistikos centruose ir lietuvių bendruomenėse atrankos komisijos posėdis. Konkurso metu buvo atrinkta 120 mokytojų (lietuvių kalbos, etnokultūros ir kt. dalykų specialistų), kurie 2006–2007 mokslo metais dirbs už Lietuvos ribų.

2006 m. liepos 20 d. LR Ministras Pirmininkas Gediminas Kirkilas interviu „Žinių

radijui“ metu komentuodamas emigracijos problemą pažymėjo, kad „Reikia padaryti Lietuvą patrauklia savo tautiečiams. Kad ji būtų patrauklesnė už šalis, į kurias jie išvyksta. O tai atsitiks tada, kai kils gerovė, kai čia bus darbas pagal žmonių kvalifikacijas, kai kils atlyginimai. Jie ir kyla, bet... Aš manau, kad vienas iš pirmųjų žingsnių – reikia informuoti mūsų bendruomenes. Man teko susitikti keliose šalyse su žmonėmis, daugelis išvažiavę net prieš 10 metų ir sunkiai įsivaizduoja, kiti net nežino, kad mes esame ES nariai. Vadinasi, būtina informuoti išeiviją. Informacija turi pasiekti mūsų tautiečius. Ir jie palengva grįš. Aš tuo tikiu, nes taip atsitiko kai kuriose santykiškai naujose Europos šalyse, pavyzdžiui, Ispanijoje, kurioje buvo didžiulė emigracija. Beje, ispanai galėjo išvažiuoti į savo kalbinę aplinką, pavyzdžiui, Braziliją, Lotynų Amerikos šalis. Taigi mūsų tautiečiai gyvena visiškai kitoje ir kultūrinėje, ir kalbinėje aplinkoje. Vadinasi, reikia padaryti Lietuvą patrauklią ir daugiau teikti informacijos žmonėms“.

2006 m. rugpjūčio 4 d. Tautinių mažumų ir išeivijos bei Kūno kultūros ir sporto departamentai surengė seminarą pasaulio lietuvių bendruomenių sporto lyderiams. Renginio tikslas buvo supažindinti lietuviškuose susivienijimuose sporto klausimus kuruojančius tautiečius su sporto vadyba, organizacijų steigimo, renginių organizavimo metodika bei praktine patirtimi. Minėtais klausimais kalbėjo Kūno kultūros ir sporto departamento, Šiaurės Amerikos ir Australijos lietuvių fizinio auklėjimo bei sporto sąjungų, Antidopingo agentūros, Sporto savanorių sąjungos atstovai. Seminare dalyvavo Airijos, Baltarusijos, Didžiosios Britanijos, Estijos, Ispanijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Rusijos (Kaliningrado srities, Krasnojarsko), Venesuelos, Vokietijos ir Ukrainos lietuvių susivienijimų atstovai.

2006 m. rugpjūčio 8 d. Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimo metu TMID Generalinis direktorius Antanas Petrauskas delegatams, atvykusiems iš 36 kraštų, apibūdino

valstybės politiką išeivijos atžvilgiu. Departamento vadovas įvardijo tris pagrindines TMID darbo kryptis: informacinę paramą ketinantiems išvykti asmenims (kad tvirtai apsisprendę išvykti lietuviai užsienyje žinotų savo teises ir dirbtų kaip lygiaverčiai darbuotojai), bendradarbiavimą su užsienio lietuvių organizacijomis (išlaikant nuolatinį įvairių kartų emigrantų ryšį su Tėvyne) ir pagalbą norintiesiems sugrįžti. Vienas labiausiai pastarajai kategorijai rūpimų klausimų – informacija apie valstybės politiką, įstatyminės bazės pokyčius, kuriais atsižvelgiama į ketinančių grįžti į Lietuvą tautiečių poreikius.

2006 m. rugpjūčio 8 d. Kultūros ministras Jonas Jučas dalyvavo knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ pristatymo vakare, kuris vyko Taikomosios dailės muziejuje. Leidinį inicijavo JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. Tekstų autorė ir knygos sudarytoja Audronė Viktorija Škiudaitė.

2006 m. rugsėjo 19 d. Tautinių mažumų ir išeivijos departamente įvyko pasitarimas, kuriame buvo kalbama apie užsienio lietuvių vaikų vasaros poilsį, jo išdavus ir ateities perspektyvas. 2006 m. vasarą 100 užsienio lietuvių vaikų iš 14 šalių ilsėjosi vaikų švietimo ir kultūrinio bendradarbiavimo stovyklose „Lietuvos atgaja – 2006“, kurios veikė Palangoje ir Zelvoje netoli Vievio. Daugiausia vaikų į šias stovyklas atvyko iš Lenkijos (23), Baltarusijos (17), Jungtinių Amerikos Valstijų (9), Rusijos Federacijos Kaliningrado srities (7), Ukrainos (5) ir t. t. Dešimt dienų jaunieji lietuviukai iš užsienio kartu su savo bendraamžiais iš Lietuvos ilsėjosi vaizdingose gamtos vietose, gilino lietuvių kalbos žinias, susipažino su lietuviškomis tradicijomis, šventėmis, papročiais.

2006 m. rugsėjo 23 d. Airijoje vykusį antrąjį Lietuvių bendruomenės suvažiavimą pasveikino Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas.

2006 m. rugsėjo 28 d. LR Vyriausybės kanceliarija paskelbė užsakiusi du tyrimus, kurie turėtų atsakyti į klausimus: kaip sumažinti aukštos kvalifikacijos specialistų emigraciją ir

kokią įtaką Lietuvos dalyvavimas Europos Sąjungos politikos formavimo ir įgyvendinimo procesuose daro Lietuvos viešajam administravimui ir viešajai politikai.

2006 m. spalio 4 d. LR Ministras Pirmininkas Gediminas Kirkilas susitiko su grupe konferencijos, skirtos Lietuvos ekonomikos konkurencingumui, dalyvių. Susitikimo metu greta kitų šalies ekonomikos struktūros problemų buvo aptartas ir žmogiškųjų išteklių (emigracijos) pavojus.

2006 m. spalio 11 d. LR Vyriausybė pritarė Aukštųjų technologijų plėtros 2007–2013 metų programai. Numatoma, kad programą įgyvendinant bus sukurta darbo vietų aukščiausios kvalifikacijos specialistams ir šitaip stabdoma jaunų specialistų ir mokslininkų emigracija, skatinamos užsienio investicijos į aukštųjų technologijų gamybą Lietuvoje.

2006 m. spalio 11 d. LR užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas Vienoje pasveikino naujai susikūrusią Austrijos lietuvių bendruomenę, susirinkusią į pirmąjį susirinkimą. P. Vaitiekūnas palinkėjo Austrijos lietuviams puoselėti lietuvių ir praturtinti Lietuvą savo austriška patirtimi. Ministras taip pat pabrėžė glaudesnio Lietuvos valstybės institucijų ryšio su išeivija svarbą.

2006 m. spalio 11 d. Vienoje (Austrija) įvyko lituanistinės šeštadieninės mokyklėlės atidarymo šventė, į kurią susirinko gausus lietuvių būrys. Renginyje apsilankė LR užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, Austrijos lietuvių bendruomenei prisistatė naujasis LR ambasadorius Austrijos Respublikoje, Slovėnijos Respublikoje, Slovakijos Respublikoje, Kroatijos Respublikoje ir Lichtenšteino Kunigaikštystėje J. E. Giedrius Puodžiūnas ir kiti ambasados darbuotojai. Į šventę taip pat atvyko LR Nuolatinės atstovybės prie tarptautinių organizacijų Vienoje ambasadorius J. E. R. Paulauskas bei Garbės konsulas Austrijoje (Linzo miestui) Ulrichas Ludwigas Salburgas; buvo perskaitytas Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) Generalinio direktoriaus Antano Petrausko sveikinimas mokyklos atidarymo proga.

2006 m. spalio 11–13 d. Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas surengė praktinę konferenciją užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovams ir mokytojams „Lietuviška mokykla užsienyje – švietimo ir kultūros židinyš“. Joje dalyvavo 20 atstovų iš Baltarusijos, Didžiosios Britanijos, Latvijos, Lenkijos bei Rusijos Federacijos. Konferencijos dalyviai susipažino su TMID veikla lituanistinio švietimo klausimais, Lietuvos švietimo politikos naujovėmis (jas pristatė Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai), Užsienio lietuvių rėmimo centro veikla.

2006 m. spalio 14 d. Lietuvos ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė dalyvavo Vasagos mieste vykusiame Kanados lietuvių bendruomenės Krašto tarybos XIX suvažiavime. Ambasadorė pabrėžė bendradarbiavimo su Lietuvos išeivija svarbą, paragino Kanados lietuvių bendruomenę išsaugoti ryšius su Lietuva, puoselėti tautines tradicijas ir kultūrą. Ambasadorė pakvietė bendruomenę aktyviai įsitraukti organizuojant Lietuvos tūkstantmečio minėjimo renginius.

2006 m. spalio 26-27 d. Lietuvos ambasadoje Madride vyko seminaras „Švietimas išeivijoje. Bendradarbiavimas su Lietuvos įstaigomis ir jų atstovybėmis užsienyje“. Jame buvo aptarti lituanistinio švietimo, pilietinio ir tautinio ugdymo, savasties puoselėjimo per kultūrą bei kiti klausimai. Europos lietuvių bendruomenių atstovai pasidalijo informacija apie naujausius švietimo ir ugdymo projektus: stovyklas, kultūrinius mainus ir kitus renginius. Seminare dalyvavo Lietuvos Respublikos ambasadoriai Ispanijos Karalystėje, Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, Airijos Respublikoje, Prezidentūros, Seimo, Švietimo ir mokslo ministerijos, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos ir kraštų bendruomenių atstovai. TMID Generalinio direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė skaitė pranešimą „Ryšio su užsienio lietuviais švietimo srityje palaiky-

mo strategijos“, o Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Violeta Raulynaitienė supažindino susirinkusiuosius su sėkmingiausiais užsienio lietuvių švietimo ir ugdymo projektais bei jų tęstinumo galimybėmis.

2006 m. lapkričio 21 d. LR užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas susitiko su Airijos užsienio reikalų ministru Dermotu Ahernu ir aptarė lietuvių bendruomenės Airijoje klausimus. Šiuo metu Airijoje gyvena apie 100 tūkstančių per pastaruosius kelerius metus emigravusių Lietuvos piliečių. P. Vaitiekūnas pabrėžė Lietuvos siekį išlaikyti kuo tvirtesnius ryšius su Airijos lietuviais, skatinti lietuviybę, remti lietuvių kalbos mokymą. Lietuvos ministras paprašė airių paramos sprendžiant vieną iš aktualiausių lietuvių bendruomenės Airijoje problemų – aprūpinant bendruomenę ir lietuvių mokyklas patalpomis. P. Vaitiekūno vizito Airijoje metu pirmą kartą buvo išmėginta telekonferencijų įranga, televizijos tiltu sujungianti Lietuvos ambasadą Dubline su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. „Ši įranga leis dažniau bendrauti su lietuviais, gyvenančiais Airijoje, ir iš pirminių šaltinių išgirsti apie jų rūpesčius ir pageidavimus, pabandyti veiksmingiau juos išspręsti“, – sakė P. Vaitiekūnas. Vizito metu ministras taip pat susitiko su Lietuvos ir Airijos verslo asociacijos nariais, paragino airių verslininkus aktyviau investuoti Lietuvoje.

2006 m. lapkričio 24 d. Vilniaus „Saulėtekio“ vidurinėje mokykloje įvyko mokslinė praktinė konferencija „Gimtoji kalba – nacionalinės kultūros gyvybė“. Ją rengė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Vilniaus apskrities viršininko administracija, Valstybinė lietuvių kalbos komisija, Pedagogų profesinės raidos centras ir Vilniaus „Saulėtekio“ vidurinė mokykla. Kaip sakė konferencijos Organizacinio komiteto pirmininkas, departamento Tautinių mažumų skyriaus Rytų Lietuvos programos poskyrio vedėjas

Alfonsas Kairys, konferencijos tikslas – pagnagrinėti gimtosios kalbos mokymo patirtį daugiakultūriame pasaulyje, būdus, kurie padėtų apsaugoti kalbą nuo išnykimo. Pranešimus skaitė Vilniaus universiteto mokslininkai, pedagogai, valstybinių institucijų atstovai. Konferencijos dalyviai – Rytų Lietuvos mokyklų mokytojai – taip pat dalyvavo „Saulėtekio“ vidurinės mokyklos atvirose pamokose, dalijosi savo patirtimi.

2006 m. lapkričio 29 d. TMID surengė Lietuvos apskričių viršininkų arba jų pavaduotojų pasitarimą, kuriame buvo aptarta, kaip vykdoma Užsienio lietuvių bendruomenių rėmimo 2004–2006 metų programa, kaip stiprinami užsienio lietuvių ryšiai su Lietuva, kokios sudaromos sąlygos puoselėti tautinę kultūrą ir atstovauti Lietuvai užsienyje, kaip remiamos užsienio lietuvių bendruomenės, padedama joms įgyvendinti kultūros, švietimo, socialinius ir kitus projektus. Vyriausybės nutarimu koordinuoti šios programos tarpinstitucinį vykdymą buvo pavesta Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui. Pasitarime buvo pristatyta departamento veikla įgyvendinant minėtą programą, supažindinta su naujais ryšių palaikymo su užsienio lietuvių bendruomenėmis projektais, aptartos susigiminiavusių miestų bendradarbiavimo galimybės ir kt.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

2006 m. lapkričio 13 d. LR Konstitucinis Teismas priėmė nutarimą „Dėl teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos Respublikos Pilietybės santykius, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. Šiuo nutarimu Konstitucinis Teismas išaiškino, kad dviguba pilietybė, išskyrus atskirus išimtinius atvejus, yra negalima. O LR piliečiai, įgiję kitos valstybės pilietybę, netenka Lietuvos Respublikos pilietybės.

Parengė Ilona Bučinskytė

Visuomenėje

2006 m. gegužės mėnesį VšĮ Užsienio lietuvių rėmimo centras kartu su partneriais (Švietimo ir mokslo ministerija bei Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės) pradėjo įgyvendinti projektą „Protų susigrąžinimo programos parengimas ir įgyvendinimas“. Europos Sąjungos lėšomis finansuojamu 2 473 143 Lt vertės projektu siekiama sukurti užsienio mokslo centruose studijuojančių ir dirbančių Lietuvos piliečių skatinimo grįžti į Lietuvą programą, įdiegiant konkursinį programos dalyvių finansavimo mechanizmą. Pasak projekto įgyvendintojų, įdiegtas konkursinis programų finansavimo mechanizmas paskatintų užsienyje studijuojančius ir dirbančius mokslininkus atvykti į Lietuvos mokslo įstaigas ir verslo įmones. Projekto įgyvendinimo metu taip pat planuojama sukurti informacinę sistemą, kuri užtikrintų keitimąsi žiniomis ir patirtimi tarp išvykusių Lietuvos doktorantų, mokslininkų ir kitų tyrėjų bei Lietuvos mokslo centrų, asociacijų, aukštųjų technologijų įmonių. Taip pat iki 2008-ųjų metų numatoma parengti užsienio mokslininkų vizitų koordinatorių,

sukurti ir įgyvendinti informavimo kompanijos ir bandomosios veiklos informacinę sistemą, suorganizuoti konkursus užsienyje dirbančių ir studijuojančių mokslininkų vizitams, atlikti kokybinį atvykusių doktorantų, mokslininkų ir kitų tyrėjų socialinį tyrimą bei parengti protų susigrąžinimo programą.

2006 m. birželio 8 d. Lietuvos nacionaliniame muziejuje buvo atidaryta išeivijos dailininko Prano Lapės tapybos darbų paroda.

2006 m. liepos 12 d. ir liepos 14 d. vyko Marijonos Venslauskaitės-Boyle knygos „Laisvės beieškant: žmogus iš Raudonojo spalio“ pristatymai Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, Vilniuje ir „Baltų lankų“ knygyne, Klaipėdoje.

2006 m. rugpjūčio 4 d. Švedijos lietuvių bendruomenė pradėjo pažintinių kelionių seriją „Pažinkime Lietuvos miestelius“. Pirmąją lankytina vieta pasirinkta Švėkšna. Švedijoje gyvenantys lietuviai ketina kasmet surengti po vieną kelionę į Lietuvos miestelius.

2006 m. rugpjūčio 7–9 d. Vilniuje posėdžiavo XII Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimas. Renginyje dalyvavo 144 atstovai iš

36 pasaulio kraštų. PLB Seimas išrinko naują valdybą ir priėmė 21 rezoliuciją.

Naujoji PLB valdyba (2006–2009): Regina Narušienė (JAV LB) – pirmininkė, Inga Januitytė-Lanchas (Prancūzijos LB), Dalia Giedrimienė (JAV LB), Dalia Henkė (Vokietijos LB), Petras Maksimavičius (Lenkijos LB), Birutė Nenartavičiūtė (Rusijos LB), Loreta Paulauskienė (Ispanijos LB), Arūnas Teišerskis (Airijos LB), Angela Vaičiūnienė (Kanados LB), Jurga Vidugirienė (Airijos LB).

2006 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos darbo federacija organizavo konferenciją „Darbo migracijos poveikis Lietuvos visuomenei ir šeimai“, kurioje pirmą kartą visuomenei buvo pristatyta Gedo Malinausko parengta studija „Darbo migracija – iššūkis ar parama šeimos gerovei?“

2006 m. spalio 5 d. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Socialinių mokslų fakulteto Socialinės antropologijos centras surengė seminarą „Lietuviai Airijoje: transformacija ir kultūriniai perkėlimai“, kurio metu pranešimą skaitė Neringa Liubinienė.

2006 m. spalio 27 d. VšĮ Šeimos santykių institutas suorganizavo konferenciją „Migracijos padariniai ir naujos galimybės“.

2006 m. spalio 30 d. VDU Socialinių mokslų fakulteto Socialinės antropologijos centras surengė mokslinę konferenciją „Lietuvių tautinės tapatybės raiškos būdai globalizacijos sąlygomis“. Konferencijos metu mokslinius pranešimus skaitė ir diskutavo mokslininkai iš Lietuvos ir užsienio.

2006 m. lapkričio 30 d. Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Kauno paveikslų galerijoje buvo atidaryta išeivių kūrybos paroda „Nuo Europos iki Australijos“. Ekspozicijoje – per 70 tapybos, grafikos, skulptūros, tekstilės, keramikos bei vitražo darbų, sukurtų pradedant XX a. 6-uoju dešimtmečiu ir baigiant šiomis dienomis.

2006 m. lapkričio 30 d. konferencijoje „Pasiruošimas trečiajam EQUAL programos įgyvendinimo etapui – poveikiui politikai ir praktikai“, organizuotoje Europos Socialinio fondo, trumpai buvo pristatyta Gedo Malinausko parengta knygelė „Šeima ir darbas: suderinimo dilemos ir galimybės“.

Informacijos šaltiniai:

www.president.lt,
www.lrv.lt,
www.seimas.lt,
www.tmid.lt,
www.lrkmlt.lt,
www.urm.lt,
www.smm.lt,
www.iseivijosinstitutas.lt,
www.ulrc.lt,
www.bernardinai.lt,
www.socforumas.lt,
www.tsajunga.lt,
www.lrkt.lt,
www.vdu.lt

Parengė Ilona Bučinskytė